

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

(Afgivet af udvalget den 1. februar 1963).

Udvalget har holdt 5 møder og haft samråd med indenrigsministeren samt modtaget en henvendelse fra De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark.

Under udvalgets samråd med indenrigsministeren har denne erklæret sig indforstået med, at betænkningen over forslag til lov om almindelig omsætningsafgift, hvorefter der i forbindelse med nedsættelsen af overgrænsen for de sognekommunale grundskyldpromiller fra 40 til 35 skal gives indenrigsministeren en adgang til i ganske særlige tilfælde at tillade anvendelse af en højere promille end 35, forstås således, at indenrigsministeren ikke skal kunne tillade, at grundskyldpromillen i en sognekommune overstiger det hidtil gældende maksimum på 40. Den foreslåede beføjelse for indenrigsministeren foreslås derfor ændret således, at der ikke kan gives tilladelse til anvendelse af en grundskyldpromille på mere end 40.

Vedrørende praktiseringen af dispensationsbestemmelsen har indenrigsministeren over for udvalget erklæret, at han ved „ganske særlige tilfælde“ navnlig forstår tilfælde, hvor en kommune har en særlig tyngende indkomstbeskatning. Indenrigsministeren har endvidere givet tilsagn om, at tilladelse til at anvende en grundskyldpromille på mere end 35 ikke vil blive meddelt for mere end ét skatteår ad gangen.

Når indenrigsministerens dispensationsbeføjelse begrænses til at tillade en grundskyldpromille på højst 40, vil den ikke kunne anvendes til at lette overgangen til den lavere promille for de kommuner, der

hidtil i henhold til overgangsbestemmelsen i § 34 i loven af 18. februar 1961 har haft en grundskyldpromille på mere end 40. Bestemmelsen i § 34 foreslås derfor afløst af en bestemmelse om, at grundskyldpromillen i kommuner, hvor den i skatteåret 1962-63 er over 42, for skatteåret 1963-64 i almindelighed skal være mindst 7 lavere end den for skatteåret 1962-63 gældende; aftrapningen af promillen med 2 årlig skal derefter fortsætte fra og med skatteåret 1964-65 ned til 35.

Bestemmelsen i den nugældende lovs § 4, stk. 1, hvorefter amtsrådets beslutning om ændring af ligningsforholdet i en sognekommune skal være truffet inden den 31. december for at have virkning for det kommende skatteår, medfører, at sognerådet skal vedtage indstilling om og amtsrådet fastsætte ligningsforholdet på et tidspunkt, hvor størrelsen af de skattepligtige indkomster — og i de skatteår, der følger efter en ny almindelig vurdering, grundværdierne — endnu ikke kendes. Det må anses for udelukket at udskyde fristen for ligningsforholdets fastsættelse, idet der tillige må være den fornødne tid til rådighed for det særlige ankenævn til behandling af de indbragte sager. Da det imidlertid må anses for ønskeligt, at den vigtige beslutning om udskrivningens fordeling i sognekommunerne kan træffes på et tidspunkt, hvor størrelsen af såvel de skattepligtige indkomster som grundværdierne kendes, og da ligningsforholdets betydning i øvrigt er blevet væsentligt mindre, efter at det ikke længere skal fastsættes for 4 år ad gangen,

foreslår ministeren med tilslutning fra et *flertal* (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) de gældende regler om fastsættelse af ligningsforhold i sognekommunerne ophævet, således at grundskyldpromillen i alle sognekommuner fremtidig skal fastsættes af sognerådet inden den 31. marts i lighed med den ordning, som er gældende i købstadkommunerne, og som siden 1961 også kommunalbestyrelserne i de københavnske omegnskommuner samt i andre sognekommuner, der efter den senest offentliggjorte almindelige folketælling havde mindst en bymæssig bebyggelse med over 3000 indbyggere, med amtsrådets samtykke har kunnet beslutte at anvende.

Den hidtil gældende ordning, hvorefter amtsrådene fastsætter sognekommunernes ligningsforhold, har bl. a. været begrundet i et ønske om at undgå, at udskrivningens fordeling på grundskyld og indkomstskat i de enkelte sognekommuner varierede for stærkt fra valgperiode til valgperiode i takt med skiftende flertal i sognerådene. Også under en ordning, hvorefter grundskyldpromillen fastsættes af sognerådet uden amtsrådets medvirken, må det imidlertid anses for ønskeligt at skabe en garanti for en vis kontinuitet i udskrivningen af grundskyld i de enkelte kommuner. Ændringsforslaget indeholder derfor en bestemmelse, der i rimeligt omfang begrænser sognerådernes adgang til at ændre grundskyldpromillen fra det ene skatteår til det andet, dog således, at et af indenrigsministeren nedsat nævn, når omstændighederne i særlig grad taler derfor, skal kunne tillade, at grundskyldpromillen i en sognekommune ændres ud over de fastsatte grænser. Begrænsningen i adgangen til at ændre grundskyldpromillen skal dog efter forslaget ikke gælde i de københavnske omegnskommuner og andre sognekommuner, der efter det senest offentliggjorte registerfolketal havde over 3000 indbyggere.

Herefter indstiller det forannævnte *flertal* lovforslaget til *vedtagelse* med de af indenrigsministeren foreslåede ændringer, om hvis enkelte bestemmelser der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan tiltræde, at indenrigsministerens dispensationsbeføjelse begrænses således, at ministeren ikke kan tillade anvendelse af en grundskyldpromille på mere end 40, således som dette er foreslået i den under ændringsforslag nr. 1 foreslåede ny § 4, stk. 1, 1. punktum. Mindretallet kan endvidere tiltræde, at aftrapningen af grundskyldpromillen i sognekommuner, hvor promillen i skatteåret 1962-63 er over 42, fremover sker efter de under ændringsforslag nr. 2 foreslåede regler i den nye § 3, stk. 1.

Mindretallet kan derimod ikke medvirke til, at der med virkning allerede for skatteåret 1963-64 sker en ophævelse af de gældende regler om fordelingen af udskrivningen i sognekommunerne i overensstemmelse med et af amtsrådet fastsat ligningsforhold. Mindretallet må i denne forbindelse beklage, at ændringsforslag af en sådan rækkevidde er fremkommet så sent, at det har været umuligt på forsvarlig vis at gennemarbejde disse og overskue deres virkninger, ligesom man heller ikke finder det rigtigt, at folketinget skal tage stilling til så betydningsfulde ændringsforslag, uden at alle kommunale organisationer, hvis interesser berøres heraf, har haft lejlighed til at udtale sig om disse ændringer.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) udtaler, at han kan tiltræde de af indenrigsministeren foreslåede ændringer, men må tage forbehold over for lovforslaget som helhed, idet han dog nærmere vil redegøre for sin stilling hertil ved dets 2. behandling.

Ændringsforslag.

Af indenrigsministeren, tiltrådt af et flertal (Ove Hansen, Albertsen, Holger Eriksen, Egon Jensen, Kai Jensen, Peter Nielsen, P. A. Rasmussen, Retoft, Kirkegaard, Herluf Rasmussen):

Til § 1.

1) Paragraffen affattes således:

„I lov nr. 34 af 18. februar 1961 om beskatning til kommunerne af faste ejendomme foretages følgende ændringer:

1. § 3 affattes således:

„§ 3. I sognekommunerne kan grundskyldpromillen ikke fastsættes højere end 35 eller lavere end 10.

Stk. 2. I det første skatteår efter en almindelig vurdering kan grundskylden ikke pålignes med en promille, der er mere end en fjerdedel højere eller lavere end grundskyldpromillen i det første skatteår efter den foregående almindelige vurdering. I det andet, tredje og fjerde skatteår efter en almindelig vurdering kan grundskyldpromillen ikke forhøjes eller nedsættes med mere end en fjerdedel i forhold til grundskyldpromillen for det første skatteår efter den pågældende almindelige vurdering.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kommer ikke til anvendelse i de i § 34, stk. 3, i lov om købstadkommunernes styrelse som ændret ved lov nr. 181 af 20. maj 1952 nævnte københavnske omegnskommuner samt i andre sognekommuner, der efter det senest offentliggjorte registerfolketal havde over 3.000 indbyggere.

Stk. 4. Grundskyldpromillen i sognekommunerne fastsættes som nævnt i § 2, stk. 2.“

2. § 4 affattes således:

„§ 4. Indenrigsministeren kan i ganske særlige tilfælde tillade, at grundskyldpromillen i en sognekommune udgør mere end 35, dog højst 40. Ved en sådan tilladelse kan også de i § 3, stk. 2, fastsatte grænser fraviges.

Stk. 2. Der nedsættes et nævn på 5 medlemmer, der, når særlige omstændigheder

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ad 1 (den foreslåede nye affattelse af lovens § 3). Under den hidtil gældende ordning har grundskyldpromillen i kommuner, der har fastholdt uændret ligningsforhold over en længere årrække, normalt været stigende fra det første til det sidste skatteår i en vurderingsperiode som følge af det stigende udskrivningsbehov og de stort set uændrede grundværdier, medens grundskyldpromillen i sådanne kommuner normalt er faldet fra det sidste skatteår i en vurderingsperiode til det første skatteår i den følgende. Selv om der efter ændringsforslaget ikke længere skal fastsættes ligningsforhold i sognekommunerne, bør en begrænsning i adgangen til at ændre grundskyldpromillen indrettes således, at en kommunalbestyrelse har mulighed for at fastholde uændret forhold mellem udskrivningen af grundskyld og indkomstskat. Dette vil almindeligvis være muligt med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, hvor efter grundskyldpromillen i det første skatteår efter en almindelig vurdering, hvor uændret fordeling af udskrivningen sædvanligt vil forudsætte et fald i grundskyldpromillen i forhold til det foregående års promille, kan ændres med en fjerdedel i forhold til den normalt lavere grundskyldpromille i det første skatteår i den foregående vurderingsperiode. I det andet, tredje og fjerde skatteår i en vurderingsperiode, hvor uændret fordeling af udskrivningen normalt vil forudsætte en stigning i grundskyldpromillen, kan denne forhøjes eller nedsættes med indtil en fjerdedel i forhold til grundskyldpromillen for det første skatteår i vurderingsperioden. Den foreslåede bestemmelse må endvidere antages at levne sognerådene tilstrækkeligt spillerum for at foretage en tilpasning af ud-

taler derfor, kan tillade, at grundskyldpromillen i en sognekommune ændres ud over de i § 3, stk. 2, fastsatte grænser. Formanden og en stedfortræder for denne udnævnes blandt de under indenrigsministeriet ansatte tjenestemænd. Forinden de øvrige medlemmer og stedfortrædere for disse beskikkes, skal indenrigsministeren forhandle med bestyrelserne for Amtsrådsforeningen i Danmark, De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark og Foreningen „Bymæssige Kommuner“. Medlemmerne beskikkes for 4 år ad gangen, dog første gang kun for tiden indtil 31. december 1966. De nærmere regler for nævnets virksomhed fastsættes af indenrigsministeren. Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af statskassen.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter, inden hvilket tidspunkt ansøgning om tilladelser i henhold til stk. 1 og stk. 2 skal indsendes.“

3. I § 24, stk. 2, ændres „§§ 3, stk. 1, og 4, stk. 4, jfr. § 34,“ til: „§ 3, stk. 1 og 2,“ og § 24, stk. 3, ophæves.

4. § 33, stk. 3-5, ophæves.

5. § 34 ophæves.“

skrivningens fordeling i tilfælde, hvor forskydninger i forholdet mellem størrelsen af beskatningsgrundlagene gør dette naturligt. Bestemmelsen vil ej heller forhindre en mærkbar nedsættelse eller forhøjelse af grundskyldpromillen, såfremt sognerådet i øvrigt finder dette ønskeligt.

Ad 2 (den foreslåede nye affattelse af lovens § 4). Selv om beføjelsen til at dispensere fra den almindelige begrænsning i adgangen til at ændre grundskyldpromillen foreslås henlagt til et særligt nævn, forekommer det naturligt, at indenrigsministeren skal kunne meddele sådan dispensation i tilfælde, hvor han samtidig meddeler tilladelse til anvendelse af en højere grundskyldpromille end 35. Hjemmel hertil er derfor foreslået indføjet i § 4, stk. 1, 2. punktum.

I øvrigt kan grundskyldpromillen efter forslaget alene ændres mere end i ejendoms-skattelovens § 3, stk. 2, anført med tilladelse fra et af indenrigsministeren nedsat nævn. Bestemmelserne om nævnets sammensætning i den foreslåede § 4, stk. 2, svarer til den gældende bestemmelse i § 4, stk. 3, i loven af 18. februar 1961 om sammensætningen af det særlige ankenævn vedrørende ligningsforhold.

For sognerådene vil det være af betydning at kunne vente til et så sent tidspunkt som muligt med at indsende ansøgning til indenrigsministeren om tilladelse til at anvende en højere grundskyldpromille end 35 eller til det særlige nævn om tilladelse til at ændre grundskyldpromillen ud over de fastsatte grænser. På den anden side må der være den fornødne tid til rådighed for indenrigsministeren og nævnet til sagernes behandling. For på bedst mulig måde at tilgodese begge hensyn foreslås det, at indenrigsministeren ud fra indvundne erfaringer skal kunne fastsætte fristen for ansøgningernes indsendelse.

Ad 3-5. De foreslåede ændringer i den gældende lovs § 24 er en konsekvens af ændringerne i §§ 3 og 4. Det samme gælder ophævelsen af § 33, stk. 3-4, medens ophævelsen af § 33, stk. 5, skyldes, at denne bestemmelse ikke har haft betydning ud over skatteåret 1961-62.

Ny paragraf.

2) Efter lovforslagets § 2 indføjes som ny paragraf:

„§ 3.

Stk. 1. I sognekommuner, hvor grundskyldpromillen i skatteåret 1962-63 er over 42, kan kommunalbestyrelsen uanset bestemmelsen i § 3, stk. 1, i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme for skatteåret 1963-64 fastsætte en promille på mere end 35, når promillen fastsættes mindst 7 lavere end den for skatteåret 1962-63 gældende. Indenrigsministeren kan i ganske særlige tilfælde tillade, at grundskyldpromillen nedsættes med mindre end 7, idet nedsættelsen dog skal udgøre mindst 2. Fra og med skatteåret 1964-65 skal grundskyldpromillen nedsættes med mindst 2 årlig, indtil promillen er højst 35, jfr. dog nævnte lovs § 4, stk. 1.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i § 3, stk. 2, i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme kan grundskyldpromillen for skatteårene 1963-64, 1964-65 og 1965-66 uden tilladelse efter lovens § 4, stk. 2, fastsættes indtil en fjerdedel højere eller lavere end den for skatteåret 1962-63 gældende promille. For skatteåret 1963-64 vil grundskyld endvidere uden tilladelse efter lovens § 4, stk. 2, kunne udskrives med den promille, der følger af det af amtsrådet i henhold til § 4 i lov nr. 34 af 18. februar 1961 for skatteåret fastsatte ligningsforhold.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i § 3, stk. 2, i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme kan grundskyldpromillen i sognekommuner, hvor den for skatteåret 1962-63 er over 40, altid nedsættes til 30.“

Til nr. 2.

(Ny § 3)

Ved den foreslåede nye § 3, stk. 1, ændres den hidtil gældende overgangsbestemmelse for kommuner med en grundskyldpromille på mere end 40 således, at promillen i kommuner, der i skatteåret 1962-63 har en grundskyldpromille på mere end 42, for skatteåret 1963-64 skal være mindst 7 lavere end den for skatteåret 1962-63 gældende, medmindre indenrigsministeren i ganske særlige tilfælde tillader, at grundskyldpromillen for dette skatteår nedsættes med mindre end 7, idet nedsættelsen dog skal udgøre mindst 2. Aftrapningen af promillen med 2 årlig skal derefter fortsætte fra og med skatteåret 1964-65 ned til 35. Indenrigsministeren vil i henhold til den foreslåede bestemmelse i ejendomsskattelovens § 4, stk. 1, kunne tillade, at aftrapningen i en kommune midlertidigt standser ved 40, eller at grundskyldpromillen, såfremt den ved aftrapning er blevet mindre end 40, forhøjes, dog højst til 40.

Det ville være en følge af den foreslåede bestemmelse i ejendomsskattelovens § 3, stk. 2, at grundskyldpromillen i skatteårene 1963-64, 1964-65 og 1965-66 ikke kunne være mere end en fjerdedel højere eller lavere end grundskyldpromillen for det første skatteår efter 12. almindelige vurdering i 1960, skatteåret 1961-62. Da dette ville kunne virke urimeligt i kommuner, hvor der siden 1961-62 er sket væsentlig ændring i grundskyldpromillen, foreslås det i ændringsforslagets § 3, stk. 2, at grundskyldpromillen i de nævnte skatteår tillige kan fastsættes indtil en fjerdedel højere eller lavere end den for skatteåret 1962-63 gældende.

Det må endvidere forekomme rimeligt, at kommuner, der allerede ved deres budgetlægning for året 1963-64 har regnet med en fordeling af grundskyld og indkomstskat efter det af amtsrådet for skatteåret 1963-64 fastsatte ligningsforhold, skal kunne udskrive grundskyld med den promille, der følger af det fastsatte ligningsforhold, selv om dette medfører ændring af grundskyldpromillen med mere end en fjerdedel i forhold til grundskyldpromillerne i 1961-62 og 1962-63, når blot promillen ikke kommer til at udgøre mere end 35 eller mindre end 10.

Ifølge den foreslåede § 3, stk. 3, kan grundskyldpromillen altid nedsættes til 30 i kommuner, hvis grundskyldpromille i skatteåret 1962-63 har udgjort mere end 40.

Ove Hansen.	Albertsen.	Holger Eriksen, formand.	Egon Jensen, næstformand.	Kai Jensen.
Peter Nielsen.	P. A. Rasmussen.	Retoft.	Kirkegaard.	Thisted Knudsen.
Anders Andersen.	Alfred Bøgh.	Jens Chr. Christensen.	H. C. Toft.	
Vestergaard Poulsen.	Jørgen Jørgensen (Ullerup).	Herluf Rasmussen.		

Bilag.

DE SAMVIRKENDE SOGNERÅDSFORENINGER I DANMARK.

København, den 1. februar 1963.

I anledning af, at der ved behandlingen af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme er rejst spørgsmål om ophævelse af reglerne om fastsættelse af ligningsforhold i sognekommunerne, skal De samvirkende Sognerådsforeninger udtale følgende:

Samvirksomheden er enig i, at det vil være en fordel, at det enkelte sogneråd umiddelbart forud for det enkelte skatteår kan fastsætte udskrivningens fordeling — og dermed grundskyldpromillen — uden at være bundet af ligningsforhold, der er fastsat, inden man har kendskab til beskatningsgrundlagene og udskrivningens størrelse.

Efter De samvirkende Sognerådsforeningers opfattelse er det imidlertid af hensyn til skatteyderne vigtigt, at der i de enkelte kommuner er en vis stabilitet i beskatningen på de enkelte beskatningsgrundlag og denne beskatnings fordeling, således at der ikke fra år til år eller i takt med skiftende flertal i sognerådene sker for stærke forskydninger i beskatningen på de enkelte beskatningsgrundlag.

De samvirkende Sognerådsforeninger må derfor nærmest være indstillet på, at der bør sættes grænser for, hvor meget grundskyldpromillen skal kunne ændres, og skal i så henseende pege på den skitse til bestemmelser om sådanne grænser, der er omtalt i et brev af 31. december 1962 til indenrigsministeren fra samvirksomhedens under tegnede formand. Efter denne skitse skulle der fastsættes grænser for, hvor meget grundskyldpromillen kunne ændres inden for den enkelte vurderingsperiode og fra den ene vurderingsperiode til den næste.

Samvirksomheden er imidlertid med indenrigsministeren enig i, at de i skitsen optagne begrænsninger er for snævre. For så vidt der efter det for samvirksomheden oplyste er tanker fremme om at fastsætte grænserne således, at grundskyldpromillen i det andet, tredje og fjerde år i en vurderingsperiode ikke kan forhøjes eller nedsættes med mere end 6 i forhold til promillen det første år i perioden og i det første år i en vurderingsperiode ikke med mere end 6 i forhold til promillen det første år i den foregående periode, skal man meddele, at samvirksomheden i princippet intet har at indvende imod en sådan udvidelse af grænserne. Man tillader sig imidlertid at henlede opmærksomheden på, at den forholdsmæssige ændring af udskrivningen af grundskyld med en sådan fast promillegrænse vil være forskellig for kommuner med høj og med lav grundskyldpromille. I en kommune med en grundskyldpromille på 29 vil en forhøjelse eller nedsættelse med 6 således betyde, at udskrivningen af grundskyld kun ændres med lidt over $\frac{1}{5}$, medens en forhøjelse eller nedsættelse med 6 i en kommune med en grundskyldpromille på 16 vil betyde en ændring af grundskyldudskrivningen på over $\frac{1}{3}$. Fra samvirksomhedens side ville man derfor foretrække, at begrænsningen blev fastsat som en brøkdel af „udgangspromillen“. Til den påtænkte promillegrænse på 6 svarer således tilnærmelsesvis en brøkdelgrænse på $\frac{1}{4}$, som samvirksomheden for sit vedkommende kan tiltræde.

Dersom der bliver tale om så forholdsvis vide grænser, vil der antagelig ikke være særligt behov for en dispensationsadgang.

Godtfred Knudsen.

Folketingets udvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.